

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitsna pola 2

Četrtek, 30. avgust 2018 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpitsni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitsna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 1 8 2 5 6 1 2 2 0 2

M 1 8 2 5 6 1 2 2 0 3

3/36

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

5/36

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Barok na Slovenskem**

- 1.1. Sakralni umetnini na slikah 1.1 in 1.2 se razlikujeta po tlorisih. Z dvema navedbama opišite značilnosti vsake stavbe glede na tlorisno zasnovo.

Slika 1.1: _____
_____
_____

(2)

Slika 1.2: _____
_____
_____

(2)
(4 točke)

- 1.2. Na slikah 1.3 in 1.3a vidite poseben tip oltarja. Poimenujte ga in napišite, koga predstavljata figuri ob straneh oltarja. Oltar je izdelal pomemben kipar, ki je prišel iz Benetk. Poimenujte tega kiparja in navedite tri značilnosti njegovega kiparstva.

Tip oltarja: _____
(1)

Figuri: _____
_____
(1)

Ime kiparja: _____
(1)

Značilnosti kiparstva: _____
_____
_____

(3)
(6 točk)

- 1.3. Monumentalno slikarstvo v baroku predstavljajo poslikani stropi v cerkvah in dvorcih (npr. slika 1.4). Poimenujte ta tip slikarstva in napišite, katere teme oz. motivi so značilni za cerkve in katere za dvorce.

Tip slikarstva: _____

Teme v cerkvah: _____

Teme v dvorcih: _____

(3 točke)

- 1.4. Imenujte avtorja dela na sliki 1.5 in razložite vsebino slike.

Avtor: _____ (1)

Vsebina: _____

_____
(1)
(2 točki)

2. naloga: Kiparstvo od baroka do konca 19. stoletja

2.1. Kiparskim delom na slikah od 2.1 do 2.4 določite ustrezeno slogovno obdobje.

Slika 2.1: _____

Slika 2.2: _____

Slika 2.3: _____

Slika 2.4: _____

(4 točke)

2.2. Oglejte si umetniški deli na slikah 2.1 in 2.3. Zapišite dve slogovni značilnosti vsakega od njiju.

Slika 2.1: _____
_____

(2)

Slika 2.3: _____
_____

(2)
(4 točke)

2.3. Poimenujte motiv na sliki 2.3 in predstavite njegovo vsebino.

Motiv: _____
(1)

Vsebina: _____
_____

(1)
(2 točki)

- 2.4. Vsa umetniška dela v tej nalogi so črpala navdih iz književnosti. Ob literarni snovi dopišite ustrezeno številko slike.

Antična mitologija: _____

Commedia dell'arte: _____

Dante, Božanska komedija: _____

(3 točke)

- 2.5. Poimenujte avtorja umetniškega dela na sliki 2.4.

_____ (1)

Navedite eno značilnost njegovega ustvarjanja.

_____ (1)
(2 točki)

3. naloga: Prepoznavanje arhitekturnih slogov

3.1. Arhitekturna umetniška dela na slikah od 3.1 do 3.6 so nastala 19. stoletju, v treh različnih slogovnih obdobjih. Imenujte ta tri obdobja.

(3 točke)

3.2. Katere slogovne poteze bi izpostavili na stavbah na slikah 3.1 in 3.2? Napišite tri.

(3 točke)

3.3. Arhitekturni slog na slikah 3.3 in 3.4 je odražal nacionalno zavest. Imenujte stavbi na slikah 3.3 in 3.4 ter navedite eno njuno arhitekturno značilnost.

Slika 3.3: _____ (1)

Slika 3.4: _____ (1)

Arhitekturna značilnost: _____

---

(1)
(3 točke)

3.4. S pomočjo del na slikah 3.5 in 3.6. navedite dve zgodovinski okoliščini, ki sta omogočili nastanek teh del.

---

(2)

Poimenujte delo na sliki 3.5.

---

(1)
(3 točke)

3.5. Kateri slog prepozname v oblikovanju notranjščine na sliki 3.7?

---

(1)

Navedite dve oblikovni značilnosti tega sloga, ki sta razvidni na sliki 3.7.

---

(2)
(3 točke)

4. naloga: *Belle époque* in umetnost fin de siècle

- 4.1. Izraza v naslovu naloge v širšem in ožjem pomenu označujeta čas okrog leta 1900. Vanj lahko uvrščamo dela različnih slogovnih smeri. Na črte k številкам slik pripišite ustrezno smer.

Slika 4.1: _____

Slike 4.4, 4.7: _____

Slika 4.6: _____

Slike 4.2, 4.3, 4.5: _____
(2 točki)

- 4.2. Na sliki 4.1 je prikazan motiv, značilen za ta čas. Poimenujte neposredno spoznavni motiv in zapišite, kaj predstavlja.

Motiv: _____
(1)

Kaj predstavlja: _____
(1)

Iz motiva razberite, kdo je bil nosilec takratnega družbenega dogajanja.

_____
(1)
(3 točke)

- 4.3. V tem času nastaja vse več stavb s posebnim namenom, kot je stavba na sliki 4.2. Zapišite, kaj je namen te stavbe.

_____
(1)

Kaj lahko na osnovi tega sklepamo o tedanji družbi?

_____
(1)
(2 točki)

- 4.4. Vse večje pozornosti so deležni uporabni predmeti, kot je pasna spona na sliki 4.3. Opišite dve oblikovni značilnosti tega obdobja.

(2 točki)

- 4.5. Čemu sta služili deli na slikah 4.4 in 4.5? V kakšni tehniki sta bili izdelani?

Namen: _____ (1)

Tehnika: _____ (1)

Iz obeh del razberite, kdo so osrednje osebnosti takratnega družavnega življenja.

---

(1)
(3 točke)

- 4.6. Na slikah 4.5 in 4.6 vidimo nov tip ženske, ki postane priljubljena v umetnosti. Zapišite, za kakšen tip ženske gre. Katera ženska značilnost je izpostavljena?

Tip ženske: _____

Značilnost: _____ (2 točki)

- 4.7. Imenujte avtorja slike 4.7, ki je bil kritičen do takratne družbe in je zavračal tradicionalna načela.

(1 točka)

5. naloga: Abstraktna umetnost

5.1. Umetniški deli na slikah 5.1 in 5.2 povezuje isti neposredno spoznavni motiv. Poimenujte ga.

(1)

Zapišite dve oblikovni značilnosti dela na sliki 5.2, v katerih se razlikuje od dela na sliki 5.1.

---

(2)

Kako imenujemo oblikovni postopek, značilen za delo na sliki 5.2?

---

(1)
(4 točke)

5.2. Predhodnike abstraktne umetnosti poznamo že v 19. stoletju. Eden od njih je William Turner, avtor dela na sliki 5.3. Zapišite, zakaj se je slikar v umetnosti na sliki 5.3 približal abstraktnosti in zakaj to delo vseeno ni abstraktna slika.

(2 točki)

5.3. Kateri od navedenih umetnikov velja za avtorja prve abstraktne slike? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Pomagajte si z delom na sliki 5.4.

- A Paul Klee.
- B Piet Mondrian.
- C Anselm Kiefer.
- D Vasilij Kandinski.
- E Kazimir Malevič.

(1)

M 1 8 2 5 6 1 2 2 1 5

Katero leto velja za rojstno leto prve abstraktne slike? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A 1890.
- B 1950.
- C 1910.

(1)
(2 točki)

5.4 Deli na slikah 5.4 in 5.5 predstavljata dve različni usmeritvi abstrakcije, lirično in geometrično abstrakcijo. K navedbi smeri dopišite ustrezno številko slike.

Lirična abstrakcija: _____

Geometrična abstrakcija: _____

(2 točki)

5.5. V katero povojno slikarsko smer uvrščamo delo na sliki 5.6?

_____

(1)

Z dvema navedbama opišite, kaj je značilno za to slikarstvo.

_____

(2)
(3 točke)

5.6. Kateri smeri pripada delo na sliki 5.7? Zapišite, na čem temelji ta umetnost.

_____

_____

_____

_____

(2 točki)

6. naloga

Oglejte si likovno delo na sliki 6.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na obliko in vplive na nastanek dela. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si likovno delo na sliki 8.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko, vsebino in vplive na nastanek obeh del. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Številka izbrane naloge: _____

M 1 8 2 5 6 1 2 2 2 0

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 8 2 5 6 1 2 2 2 2 1

21/36

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

Slike 1.1, 1.1a in 1.1b: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Sliki 1.2 in 1.2a: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Sliki 1.3 in 1.3a: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Slika 1.4: http://baroque_ceiling.udu.cas.cz/imagines_newsgroup/. Pridobljeno: 2. 3. 2015.

Slika 1.5: <http://www.ng-slo.si/si/stalna-zbirka/>. Pridobljeno: 20. 9. 2017.

Slika 2.1: <http://www.geometriefluide.com/foto/PIC3226O.jpg>. Pridobljeno: 24. 10. 2015.

Slika 2.2: <https://www.nymphenburg.com/en/products/figures/>. Pridobljeno: 24. 11. 2017.

Slika 2.3: <http://www.museumsyndicate.com/images/1/7248.jpg>, Pridobljeno: 7. 3. 2017.

Slika 2.4: I. Kuhl idr., 50 Sculptures You Should Know, Prestel Verlag, München 2009.

Slika 3.1: <http://community.simtropolis.com/journal/2454/>. Pridobljeno: 20. 4. 2015.

Slika 3.2: <http://www.travlang.com/blog/wp-content/uploads/2010/04/>. Pridobljeno: 5. 5. 2016.

Slika 3.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 3.4: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Slika 3.5: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.

Slika 3.6: H. Arnason idr., A History of Modern Art, Fourth Edition, Thames and Hudson, London 1998.

Slika 3.7: Debicki, idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.

Slika 4.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 4.2: <http://www.visitljubljana.com/file/139349/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.

Slika 4.3: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/c9/dd/67/c9dd67a8875898ea3ac0924ab5f8cdc0.jpg>. Pridobljeno: 7. 3. 2017.

Slika 4.4: J. Schultze, idr., 19. stoletje, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1971.

Slika 4.5: <https://uploads4.wikiart.org/images/>. Pridobljeno: 7. 3. 2017.

Slika 4.6: <http://www.hammer.ucla.edu>. Pridobljeno: 17. 2. 2016.

Slika 4.7: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 5.1: B. Jaki, Narodna galerija, Vodnik po stalni zbirki, Narodna galerija, Ljubljana 1998.

Slika 5.2: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Slika 5.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 5.4: <http://en.allpaintingsstore.com/FamousPaintingsStore.nsf/A?Open&A=8EWL75>. Pridobljeno: 7. 3. 2017.

Slika 5.5: <https://www.artsy.net/artwork/>. Pridobljeno: 29. 11. 2017.

Slika 5.6: http://hirshhorn.si.edu/search-results/search-result-details/?edan_search_value=hmsg_72.235. Pridobljeno: 8. 3. 2017.

Slika 5.7: <http://www.printingmuseum.org/eventdetail.php?id=133>. Pridobljeno: 11. 8. 2017.

Slika 6.1: <http://www.ng-slo.si/>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.

Slika 6.2: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 7.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 7.2: H. H. Arnason in M. Prather, A History of Modern Art, Thames and Hudson, London 1998.

Slika 8.1: <http://artattler.com/archiveparallelnarratives.html>. Pridobljeno: 6. 6. 2013.

Slika 8.2: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Prazna stran

Prazna stran

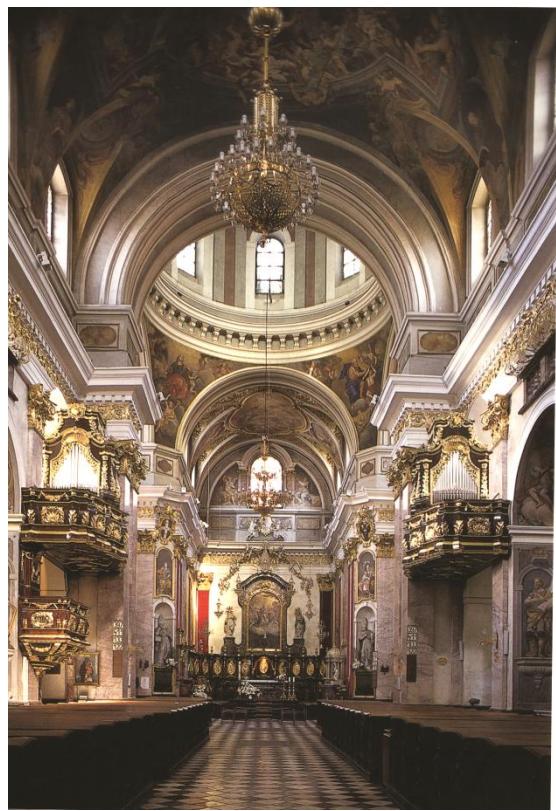
M 1 8 2 5 6 1 2 2 2 5

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)

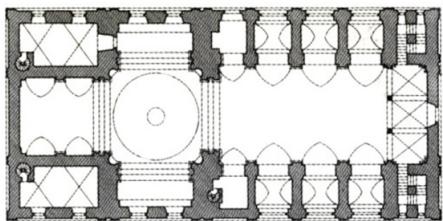
1. naloga: Barok na Slovenskem

Slika 1.1

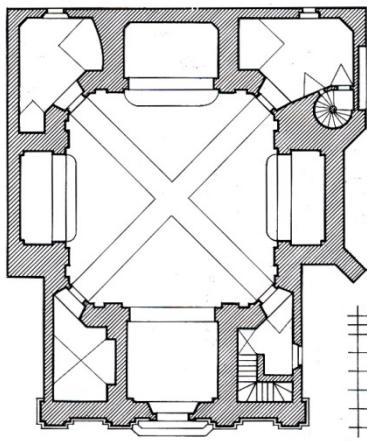
Slika 1.1a

Slika 1.1b

Slika 1.2

Slika 1.2a

Slika 1.3

Slika 1.3a

Slika 1.4

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 1.5

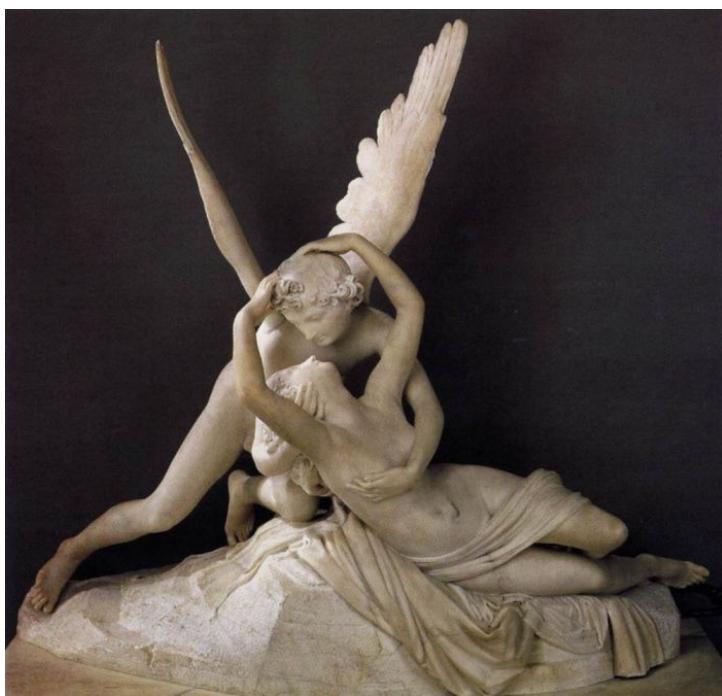
2. naloga: Kiparstvo od baroka do konca 19. stoletja

Slika 2.1

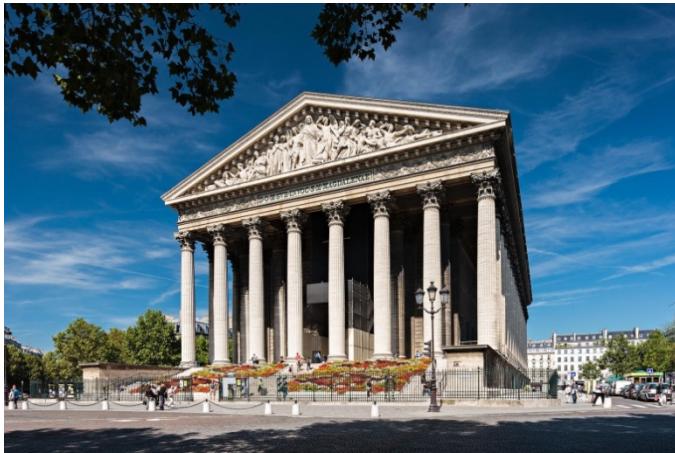
Slika 2.2

Slika 2.3

Slika 2.4

3. naloga: Prepoznavanje arhitekturnih slogov

Slika 3.1

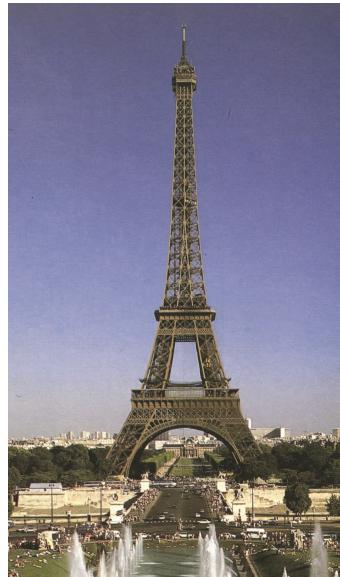
Slika 3.2

Slika 3.3

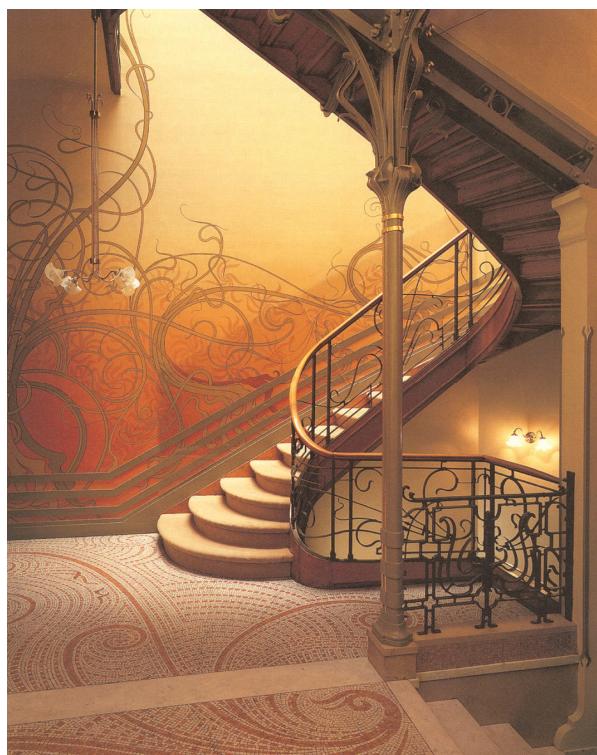
Slika 3.4

Slika 3.5

Slika 3.6

Slika 3.7

4. naloga: *Belle époque* in umetnost fin de siècle

Slika 4.1

M 1 8 2 5 6 1 2 2 3 1

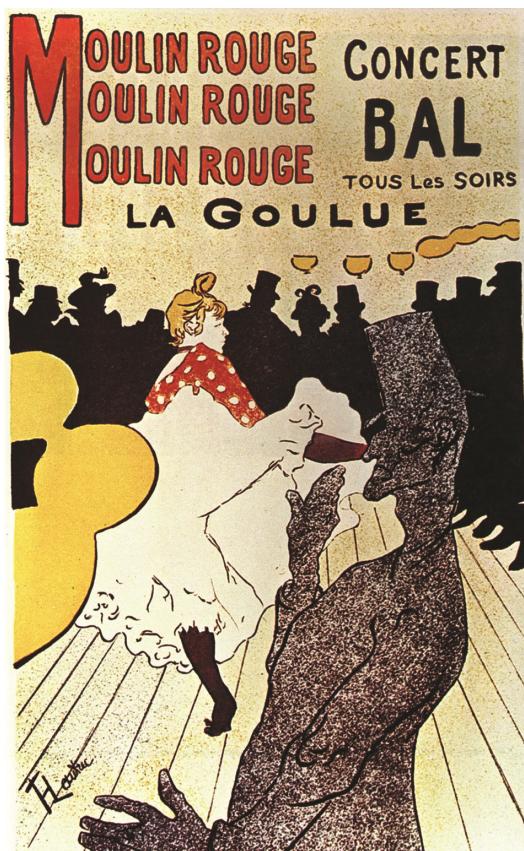
31/36

Slika 4.2

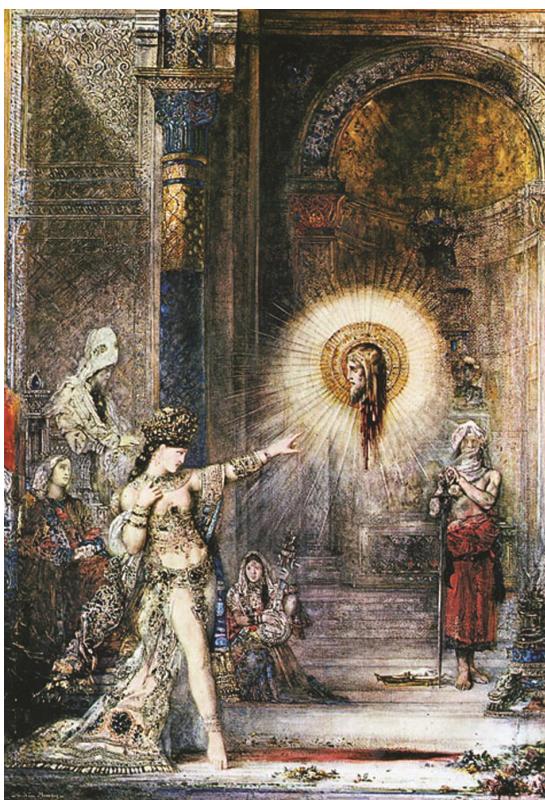
Slika 4.3

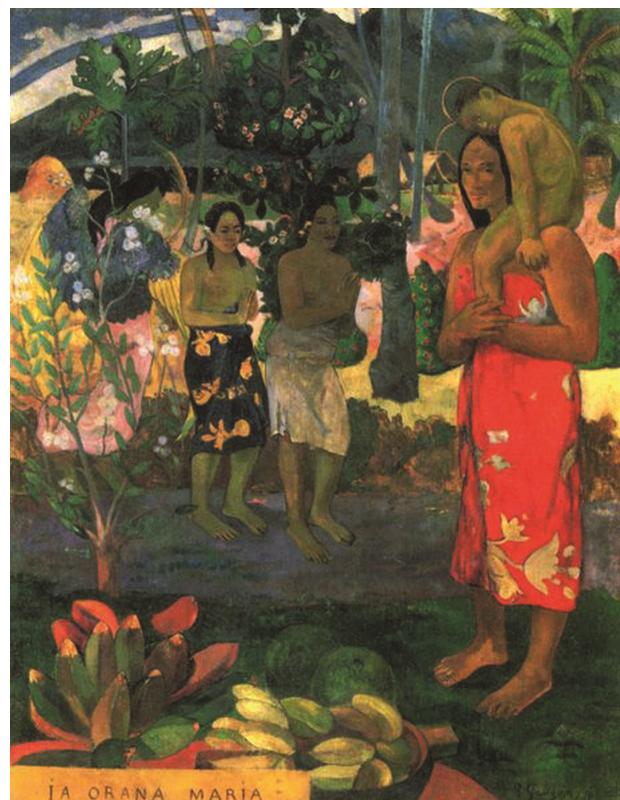
Slika 4.4

Slika 4.5

Slika 4.6

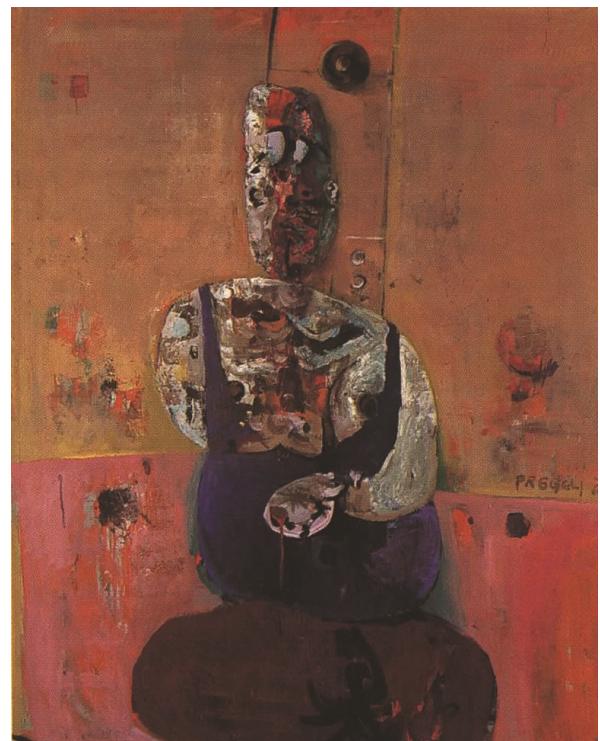

Slika 4.7

5. naloga: Abstraktna umetnost

Slika 5.1

Slika 5.2

M 1 8 2 5 6 1 2 2 3 3

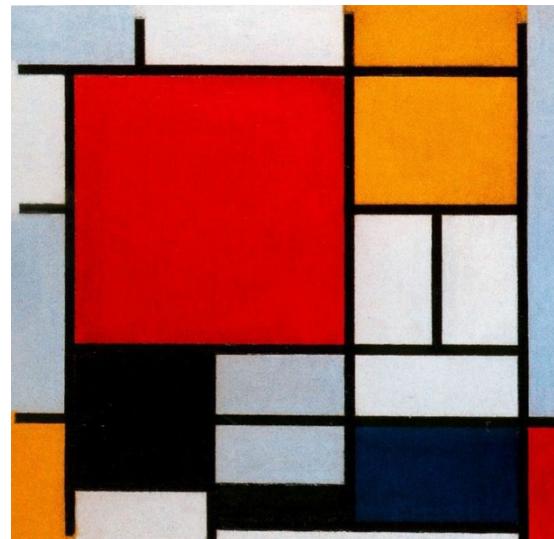
33/36

Slika 5.3

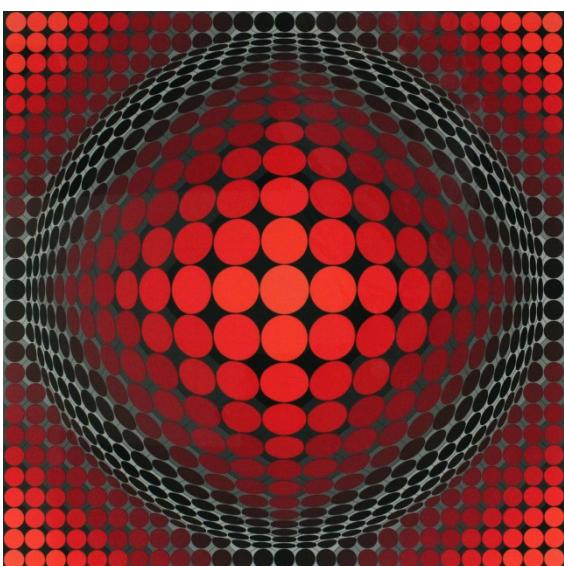
Slika 5.4

Slika 5.5

Slika 5.6

Slika 5.7

6. naloga

Slika 6.1

M 1 8 2 5 6 1 2 2 3 5

35/36

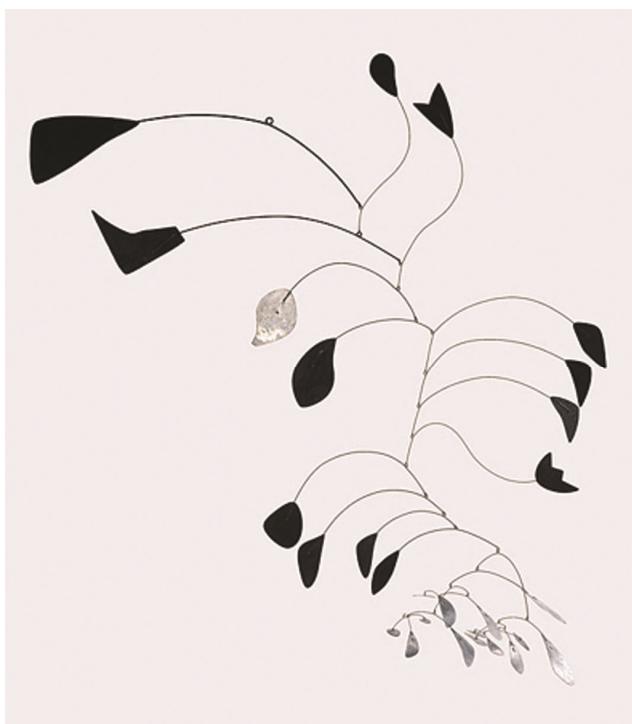

Slika 6.2

7. naloga

Slika 7.1

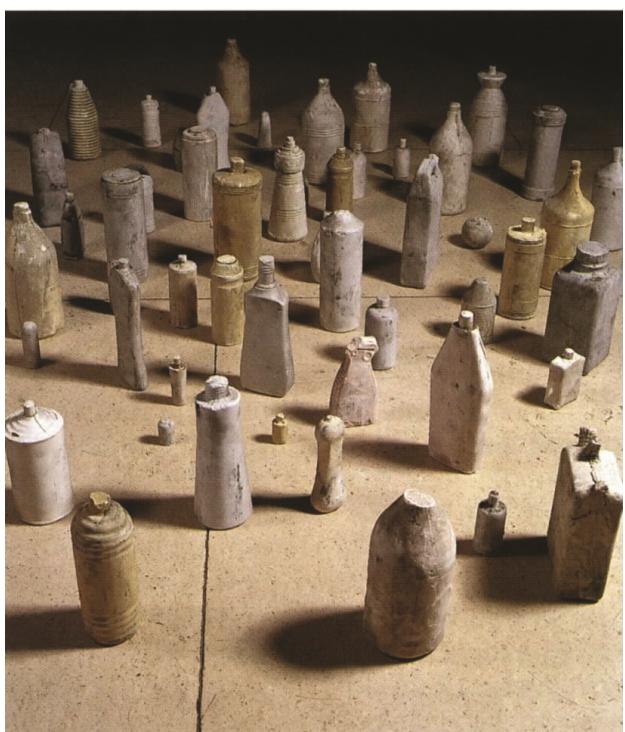

Slika 7.2

8. naloga

Slika 8.1

Slika 8.2